RAAD VOOR HET OPENBAAR BESTUUR

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer F. Rijkaart
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Raad voor het Openbaar Bestuur

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.raadopenbaarbestuur.nl
Raad_ROB

Contactpersoon
[redacted]

Kenmerk
2026-0000022526

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Datum	16 januari 2026
Betreft	Externe evaluatie van de Raad voor het Openbaar Bestuur 2021-2024

Geachte heer Rijkaart,

Hierbij bieden wij het verslag aan van het evaluatieonderzoek van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) over de periode 2021-2024. De Kaderwet adviescolleges[1] verplicht iedere adviesraad om ten minste één keer in de vier jaar een evaluatieverslag op te stellen, met aandacht voor zijn taakvervulling. De ROB heeft een zelfevaluatie gedaan en vervolgens is er een externe evaluatie door Berenschot uitgevoerd, dit rapport is bijgevoegd. Het is aan de minister om beide Kamers te informeren over zijn standpunt over deze evaluatie.[2]

Vanuit de ROB geven wij hieronder onze reflectie op deze evaluatie. Na de reflectie volgt een korte samenvatting van de (zelf)evaluatie, met de conclusies en aanbevelingen daarvan, en van de wijze waarop wij voornemens zijn daaraan vervolg te geven.

De ROB ziet in de evaluatie 2021-2024 dat we in de afgelopen periode belangrijke stappen vooruit hebben gezet, en ook dat er nog wat te doen is om de advisering te versterken. We kijken met vertrouwen uit naar de komende periode en vernemen daarvoor graag uw standpunt over het evaluatieverslag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Voorzitter Raad voor het Openbaar Bestuur

[redacted]
Secretaris-directeur

[1] Artikel 28 Kaderwet adviescolleges. Ingevolge lid 3 wordt het evaluatieverslag gestuurd aan Onze Minister (de Minister van Justitie en Veiligheid), de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en beide kamers der Staten-Generaal.
[2] Ingevolge lid 4 van de Kaderwet adviescolleges stelt Onze Minister (de Minister van Justitie en Veiligheid) de beide kamers der Staten-Generaal in kennis van zijn standpunt over het evaluatieverslag.

Datum
16 januari 2026

Kenmerk
2026-0000022526

Reflectie ROB op evaluatie 2021-2024

In onze democratische rechtsstaat is een goed ecosysteem van kennis en advies een onmisbaar onderdeel van het stelsel van *checks and balances*. De ROB houdt zich bezig met de vraag hoe we in onze democratische rechtsstaat omgaan met instituties, hoe we in een democratie omgaan met pluriformiteit en hoe we het openbaar bestuur zodanig organiseren dat de overheid, als democratische rechtsstaat, het vermogen heeft een antwoord te bieden op grote maatschappelijke vraagstukken. De ROB ziet het als zijn taak om met zijn adviezen over goed openbaar bestuur daar aan bij te dragen.

Positie ROB

Voor resultaten op de grote, gemeenschappelijke opgaven van ons land, hebben álle overheden elkaar nodig. Goede interbestuurlijke verhoudingen zijn essentieel om de grote maatschappelijke vraagstukken effectief aan te pakken, aldus de Studiegroep Interbestuurlijke Verhoudingen.[3] De ROB heeft een lange (voor)geschiedenis in het Nederlandse adviesstelsel en is de enige adviesraad met kennis en expertise van het gehele openbaar bestuur, met inbegrip van financiële en bestuurlijke verhoudingen. De ROB is bij uitstek expert op de samenhang van de democratische rechtsstaat met financiële en bestuurlijke verhoudingen, op de verbondenheid van deze domeinen, en hoe die gezamenlijk te (kunnen) versterken.

De ROB herkent de beelden over de tijdgeest

In het evaluatieonderzoek brengt Berenschot de tijdsgeest in beeld waarin adviesraden werken. De onderzoekers benoemen de gerichtheid van politiek, bestuur en media op wat vandaag urgent is, of lijkt, en de behoefte die daaruit volgt aan concreet, toepasbaar en inpasbaar advies. Er is sprake van toenemende '*onmiddellijkheid*'. De ROB herkent dit beeld, en ook dat dit niet bijdraagt aan het goed functioneren van het openbaar bestuur. De 'snelle tijd' vraagt (ook) om vertraging, voor bezinning en bezinking.

De tijdgeest is er een waar nadruk ligt op de *symbolische orde* van het politieke, zo schrijven de onderzoekers. Daartegenover staat advisering op grond van onderbouwing en gevolgtrekking, de onderzoekers noemen dit de technocratische orde. De ROB-adviezen vertrekken vanuit waarden over rechtsstaat, democratie en bestuurlijk vermogen.[4] Nadrukkelijk ook toegepast op de financiële en bestuurlijke verhoudingen binnen het openbaar bestuur, vanuit de vraag hoe deze het bestuurlijk vermogen, de democratie de en rechtsstaat kunnen versterken.

In het huidige tijdsgewricht is het gezag van *kennis en kennisinstituties* niet vanzelfsprekend, aldus de onderzoekers. De ROB herkent het spanningsveld tussen politiek en beleid enerzijds, en wetenschap en advies anderzijds.[5] Het is van belang dat er een brug is tussen deze domeinen, zodat beleid en politiek aansporen tot de nodige kennisontwikkeling, en (deze) kennis in beleid en politiek

[3] Studiegroep Interbestuurlijke Verhoudingen, *Samen bouwen aan resultaten. Vijf bouwstenen voor toekomstbestendige interbestuurlijke verhoudingen*, november 2025.
[4] Voor zijn adviezen gebruikt de ROB het Wegingskader goed openbaar bestuur.
[5] Zie ook: Raad voor het Openbaar Bestuur, *Wetenschap en overheidsbeleid: een spanningsvolle relatie,* juni 2022 (Spelregels nodig voor samenspel wetenschap en politiek).

op zorgvuldige wijze wordt gebruikt. De ROB neemt zijn rol in dit spanningsveld zeer serieus en wil daar de komende periode opnieuw mee aan de slag.

De onderzoekers stellen dat het Nederlandse *kennis- en advieslandschap* omvangrijk is. Er zijn meer dan honderd adviesraden, planbureaus, commissies en toezichthouders met deels overlappende werkterreinen. Ook de ROB heeft de afgelopen jaren het kennis- en advieslandschap zien groeien, met name in tijdelijke onderzoeks- en adviescommissies, staatscommissies en de instelling van nieuwe adviesraden. En dat terwijl nog niet zo lang geleden adviesraden werden samengevoegd.[6] Daarmee wordt de basisstructuur van het adviesstelsel onvoldoende benut en ook ondermijnd; dat is (op termijn) schadelijk voor het openbaar bestuur. Met het structureel en grootschalig inzetten van tijdelijke advisering, wordt bovendien relevante ervaring gemist en gaat kostbare tijd en geld verloren. De ROB vindt het belangrijk om te kijken naar de oorzaak hiervoor, zoals het markeren van de (politieke) wens en behoefte aan advies over actuele technische of specialistische vraagstukken. De ROB wil zich inspannen of en hoe in die behoefte te kunnen voorzien, om verdere versnippering te kunnen voorkomen.

Conclusies ROB naar aanleiding van de tijdgeest
Uit de geschetste tijdsgeest trekt de ROB twee conclusies.
De eerste conclusie is dat de *'onmiddellijkheid'* leidt tot het belang van het bewaken van de balans tussen het leveren van kennis en advies en het inspelen op de huidige politiek-maatschappelijke en bestuurlijke realiteit. In die balans is het nodig om altijd zorgvuldigheid, onafhankelijkheid en diepgang te behouden, én om een werkwijze met meer tijd en aandacht voor doorwerking van de advisering gedurende het gehele adviesproces te bereiken.

De tweede conclusie die de ROB trekt is dat de roep om daadkracht en een kleinere overheid ook tot uitdrukking komt in de (sluimerende) wens om te interveniëren in het huidige advies- en kennislandschap. De ROB wil benadrukken dat een sterk en florerend kennislandschap van groot belang is voor goed openbaar bestuur. En ook dat het huidige stelsel waardevolle kennis, kunde en ervaring bevat, wat eenvoudig op tijdelijke basis kan worden aangevuld met expertleden. Voorkomen moet worden dat het advieslandschap verzwakt en versnippert. De ROB wil hierop inspelen door meer samenwerking te zoeken met andere adviesraden en (overige) onafhankelijke externe expertise optimaal te benutten.

De tijdgeest vergt bijzondere inspanningen, ook van de ROB
De ROB heeft zorgen geuit over het functioneren van de rechtsstaat (ROB, *Een sterkere rechtsstaat*, 2020), over het functioneren van de democratie (ROB, *Naar een sterkere democratie*, 2025) en over het gezag van de overheid (ROB, *Gezag herwinnen*, 2022). Die zorgen zijn niet minder geworden. Er is dus werk te doen. Het openbaar bestuur heeft wat te doen, en ook de ROB heeft wat te doen, juist in dit tijdsgewricht. Vanuit dat bewustzijn en die zorgen wil de ROB zich ook de

[6] Zo is de Raad voor de financiële verhoudingen samengevoegd met de Raad voor het Openbaar Bestuur en is de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur een samenvoeging van de Raad voor het Landelijk Gebied, de Raad voor Verkeer en Waterstaat, de VROM-raad en de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen.

komende periode weer inzetten voor adviezen die bijdragen aan een gezagswaardig openbaar bestuur dat:

- de democratische rechtsstaat beschermt, onderhoudt en borgt, en daarmee ook bereikt dat daarvoor draagvlak blijft bestaan in de samenleving en de rechtstatelijke cultuur wordt bevorderd;
- werkt vanuit interbestuurlijke en financiële verhoudingen die toereikend en in balans zijn, en daardoor slagvaardig en met de nodige samenwerking en betrokkenheid kan functioneren;
- in staat is en blijft om uitvoering te geven aan de (toekomstige) opgaven, waarbij het de principes en waarden van een goed openbaar bestuur betrekt in het handelen en de besluitvorming;
- legitimiteit en vertrouwen heeft van burgers.

De strategie die daarbij past richt zich op het verder ontwikkelen van de ingezette verbetering van een adviestraject, zoals een goed inzicht (ver)krijgen in de adviesvraag en –behoefte en vroegtijdig contact met de personen/instanties die met de advisering aan de slag (moeten) gaan, het adviestraject daarop scherp stellen om daarop te kunnen inspelen met het adviesaanbod, de nodige netwerken daarvoor versterken en de communicatie in het gehele adviestraject optimaliseren (zie ook hierna, onder *Zelfevaluatie*).

De ROB deelt de conclusies en neemt de aanbevelingen over
De ROB is de onderzoekers van Berenschot zeer erkentelijk voor hun werk. De evaluatie geeft een goed beeld van de context waarin adviesraden opereren en wat de ROB daarin te doen heeft.

De ROB kan zich goed vinden in de conclusies van de evaluatie. We zijn verheugd met de constatering dat de ROB de aanbevelingen uit vorige evaluatie goed heeft opgevolgd, dat de ROB zijn wettelijke taak op een adequate manier vervult en daarmee ook goed werk levert. We zien in de evaluatie een aansporing om zowel het adviesaanbod te laten aansluiten bij de adviesbehoefte, als de adviezen te initiëren die urgente uitdagingen in het openbaar bestuur adresseren. De evaluatie geeft zicht op wat daarvoor nodig is en welke inspanningen de ROB daarin zelf moet leveren. Hieronder geven we aan op welke manier we vervolg geven aan de aanbevelingen.

Datum
16 januari 2026

Kenmerk
2026-0000022526

Samenvatting van de (zelf)evaluatie, conclusies en aanbevelingen

ROB zelfevaluatie
Voorafgaand aan de evaluatie door Berenschot heeft de ROB een zelfevaluatie uitgevoerd, waarvoor de relevante informatie uit de periode 2021-2024 in kaart is gebracht. Uit deze informatie blijkt dat:

- de ROB actief en productief fungeert als belangrijk adviesorgaan voor regering en parlement;
- de ROB zich in de advisering primair richt op de middellange tot lange termijn;
- de ROB een mix van producten en activiteiten aanbiedt;
- de ROB adviseert op grond van zijn onderscheidend karakter, bijzondere positie en expertise;
- de ROB samenwerkt met andere adviesraden.

Aan de hand van deze informatie heeft de ROB gereflecteerd op de strategie, werkwijze en communicatie en welke veranderingen en verbeteringen daarin wenselijk zijn. In vervolg daarop is een nadere invulling gegeven aan de missie, visie en strategie, als richtinggevend kader, om te komen tot:

- beter bijdragen aan een goed openbaar bestuur door nadrukkelijker te voorzien in de (onbewuste) adviesbehoefte van regering en/of parlement;
- gebruik van themalijnen met bijbehorende kaders, adviestypen en specifieke communicatieactiviteiten;
- verdere toename/ontwikkeling van de samenwerking met adviesraden en andere experts, daar waar dat bijdraagt aan de advisering;
- een werkwijze met focus op de beoogde doorwerking en de doelgroepen/betrokken belanghebbenden die daarin een centrale rol vervullen;
- een bezetting met aandacht voor het op sterkte houden van de expertise van ‘financiële verhoudingen’;
- communicatie gericht op netwerken en doelgroepen die van belang zijn voor doorwerking van de advisering, met ook een belangrijke rol voor de raadsleden.

De zelfevaluatie vormde mede de basis voor de externe evaluatie.

Evaluatieonderzoek Berenschot
De evaluatie van Berenschot geeft antwoord op de volgende vraagstelling:
In hoeverre slaagt de ROB erin om in de huidige tijd zijn adviesopdracht adequaat te vervullen en zijn eigen ambities te realiseren, met inachtneming van de conclusies en aanbevelingen uit eerdere evaluaties?

<u>Opvolging vorige evaluatie</u>
Berenschot gaat in op de mate waarin aanbevelingen uit de vorige evaluatie (2017-2021) zijn overgenomen. De onderzoekers zien dat veel van deze aanbevelingen zijn opgepakt. De ROB brengt meer agenderende en innovatieve adviezen uit, heeft zijn zichtbaarheid vergroot en communiceert actiever over de inhoud. De ROB-leden zelf spelen daarbij een grotere rol; zij treden vaker op in

publieke discussies, seminars en media. De contacten met parlement en decentrale overheden zijn versterkt, en de samenwerking met andere adviesraden is structureel geworden. Ook de maatschappelijke impact van de adviezen is toegenomen. Tegelijk blijft de beperkte capaciteit van de staf, volgens de onderzoekers, een structureel knelpunt: de adviestaak van de ROB is groot, maar de beschikbare middelen blijven relatief beperkt. De onderzoekers prijzen de ambitie van de ROB en zien weinig verbeterpunten – hooguit kunnen er nog stappen worden gezet in het meer logica aanbrengen tussen het soort vraagstuk en het soort producten en processen.

Conclusies evaluatie 2021-2024
Berenschot concludeert op basis van het onderzoek en de zelfevaluatie dat de ROB zijn wettelijke taak op een adequate manier vervult. Gezien de omvang van de organisatie levert de ROB een indrukwekkende hoeveelheid producten, *to the point*, gedegen en kwalitatief goed. Wel lijkt er nog winst te behalen in de mate van concreetheid en daarmee in de mate van inpasbaarheid van de adviezen.

Verder concludeert Berenschot dat dit tijdsgewricht zorgt voor forse uitdagingen voor de aansluiting tussen adviesraden en de formele ontvangers.
Politici hebben veelal behoefte aan adviezen die samenvallen met de actualiteit en aan lijstjes met vernieuwende inzichten en beleidskeuzes. Anders lopen de adviezen het risico weinig relevant te zijn.
Ambtenaren hebben veelal behoefte aan concreetheid en aan meerdere beleidsalternatieven met bijbehorende onderbouwingen.
Andere gesprekspartners geven aan dat ze juist in deze 'snelle tijd' behoefte hebben aan vertraging en aan onafhankelijk aangereikte reflectie.

Ten slotte trekt Berenschot een conclusie die het functioneren van de ROB ontstijgt, namelijk dat het adviesstelsel belang heeft bij onafhankelijke adviseurs die aanzetten tot reflectie en dat Nederland het adviesstelsel beter moet benutten.

Aanbevelingen evaluatie 2021-2024
Op grond van de conclusies doet Berenschot vijf aanbevelingen:

1. Optimaliseer waar het kan, in positionering en werkwijze.
2. Blijf kennis produceren en verspreiden. Weersta de verleiding om als beleidsontwerper of commentator van het nieuws te fungeren.
3. Maak de ROB beter benutbaar door meerdere precieze beleidsrichtingen toe te voegen aan de adviezen.
4. Zorg voor meer verstrengeling in het beleidsproces en versterk de interactie met de ambtelijke top.
5. Ga bredere vragen over het kennis- en adviesstelsel in dit tijdsgewricht niet uit de weg.

Datum
16 januari 2026

Kenmerk
2026-0000022526

Reactie ROB op aanbevelingen evaluatie 2021-2024

De ROB neemt de aanbevelingen over. Hieronder zetten we uiteen op welke manier we dat doen.

1. *Optimaliseer waar het kan in positionering en werkwijze.*

We zetten in op de volgende verbetermogelijkheden die Berenschot signaleert.

a. *Zet een vernieuwende programmatische lijn op rond een onderwerp als democratie en rechtsstaat, uitvoeringskracht of het effect van AI op besluitvorming.*

In lijn met deze aanbeveling heeft de ROB in september 2025 de publicatie *Naar een sterkere democratie* uitgebracht. Dit signalement over responsiviteit, participatie, representatie en burgerschap biedt aanknopingspunten voor verdere ROB-adviezen. Het vormt daarmee het startschot voor een langer lopend meervoudig adviestraject met vervolgadviezen en bijeenkomsten, onder meer over het functioneren van politieke partijen, representatie door verkiezingen, belangenvertegenwoordiging in de democratie en participatie bij besluitvorming.

We stellen vast dat de 'tegenmacht' van deze instituties onder druk staat. In 2026 onderzoekt de ROB daarom de niet-electorale instituties binnen en rondom het openbaar bestuur. We verkennen, in samenwerking met de beroepsgroepen die de instituties vertegenwoordigen, wat nodig is voor deze instituties om hun rol in de democratische rechtsstaat goed te kunnen vervullen. We onderzoeken in drie deeltrajecten de rol van de journalistiek, de rechtspraak en de ambtenarij. Deze deelonderzoeken zullen we publiceren in de vorm van losse signalementen. Later volgt een overkoepelend signalement over de staat van niet-electorale instituties in brede zin.

De digitalisering is niet vanzelfsprekend in lijn met de waarden van onze democratische rechtsstaat en toch is het openbaar bestuur daarmee steeds meer vervlochten. De digitale transitie, zoals die nu plaatsvindt, vormt een serieuze bedreigingen voor onze democratische rechtsstaat. De ROB verkent momenteel de aard en ernst van die bedreigingen en de mogelijkheden de bewustwording daarvan te vergroten om de democratische rechtsstaat te (kunnen) beschermen. Onze publicatie over de digitale transitie, de democratische rechtsstaat en goed bestuur volgt in 2026.

Deze ingezette lijnen stroken met de aanbeveling. We evalueren onze werkwijze om zo verder te leren van vernieuwingen.

b. *Breng meer logica aan tussen het soort vraagstuk dat voorligt met het soort proces en soort product dat daarbij past.*

De ROB werkt met verschillende adviesproducten. Afhankelijk van de adviesvraag brengen we (brief)adviezen, signalementen of *position papers* uit. Meer en meer gaan onze adviesproducten gepaard met themabijeenkomsten. In elk adviestraject wegen we bewust af welke instrumenten we waarvoor inzetten. In lijn met de voorgaande evaluatie staat de ROB steeds stil bij de rol die hij wil vervullen met zijn adviezen: verlegger (agenderen van nieuwe invalshoeken in het debat), verkenner (onderzoeken, verzamelen en verspreiden van kennis), adviseur

(bieden van concrete handelingsperspectieven) of verbinder (partijen bij elkaar brengen en gesprek faciliteren). De huidige evaluatie geeft aanleiding om dat voort te zetten en verder te ontwikkelen.

c. *Intensiveer de werving van personen die persoonlijk gezag en persoonlijke zichtbaarheid in bestuur en wetenschap bezitten.*

Het werkveld waar de ROB over adviseert is zeer breed. Werving en selectie van ROB-leden vraagt daarom een zorgvuldig proces, we nemen deze aanbeveling daarin over. We intensiveren de aandacht voor spreiding van benodigde kennis, bijvoorbeeld van bestuurskunde, politicologie en staats- en bestuursrecht, en van relevante expertise van professionals en ervaren bestuurders. Voor specifieke verdieping op een onderwerp worden expertleden aan de ROB toegevoegd. En voor goede kennis en ervaring vanuit de gehele samenleving, streven we in de samenstelling van de personen in de ROB naar diversiteit, onder meer in gender en politieke, regionale en/of culturele achtergrond.

d. *Intensiveer de praktijk om adviezen opnieuw of verkort onder de aandacht te brengen als de actualiteit dat vruchtbaar maakt*.

Met de werkwijze *ROB Actueel* beziet de ROB vanuit de actualiteit of het zinvol is om daarvoor de inzichten uit bestaande adviezen onder de aandacht te brengen, met daarbij de mogelijke handelingsperspectieven. Zo kan de ROB het openbaar bestuur op het juiste moment adviseren. En het helpt de ROB bij het flexibel inspelen op adviesaanvragen van regering en parlement, ook als dat reactie op korte termijn vereist. Deze aanbeveling nemen we over in onze werkwijze.

e. *Intensiveer de samenwerkingsagenda met andere adviesraden. Dit wordt breed gewaardeerd en voorkomt doublures.*

Voorgenomen adviestrajecten voorzien we steeds met een verkenning of samenwerking met andere adviesorganen. Want grote maatschappelijke vraagstukken laten zich niet vangen door adviezen van één adviesraad. Onze inzet is dan ook gericht op samenwerking wanneer die productief is. Waar nuttig en nodig biedt de ROB zijn expertise aan bij andere adviesraden. De ROB zal dit de komende periode voortzetten en zo mogelijk intensiveren.

2. *Blijf kennis produceren en verspreiden. Weersta de verleiding om als beleidsontwerper of commentator van het nieuws te fungeren.*

De ROB is adviesorgaan van regering en parlement, maar doet meer dan alleen advies geven. We werken samen met andere adviesorganen, met universiteiten, met belangen- en beroepsverenigingen uit het openbaar bestuur zoals de vereniging van raadsleden en de vereniging van griffiers, met koepelorganisaties zoals de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen. We verspreiden onze kennis door lezingen te geven, via seminars en als sprekers bij congressen. We verzorgen leermodules bij de Algemene Bestuursdienst en ontvangen trainees en buitenlandse gasten. Dit zullen we blijven doen.

Als strategisch adviesorgaan voor de middellange termijn beschouwt de ROB het niet als zijn rol om beleid te ontwerpen. Ook past ons terughoudendheid om het nieuws te becommentariëren; daarin onderschrijven we de aanbevelingen van de evaluatie. Tegelijkertijd zoeken we wel de balans met de actualiteit (zie ook de

beschrijving van de werkwijze *ROB Actueel*) om zo van toegevoegde waarde te (kunnen) zijn en in de bestaande adviesbehoefte te (kunnen) voorzien.

3. *Maak de ROB beter benutbaar door meerdere precieze beleidsrichtingen toe te voegen aan de adviezen.*

We zien bijzondere meerwaarde in de evaluatie door Berenschot op dit punt. Adviseren in termen van 'stel dat je dit wilt, dan zou je het zo kunnen invullen' biedt gelegenheid om meerdere perspectieven te belichten zonder de ruimte voor politiek, bestuur en ambtelijke voorbereiding dicht te regelen. Het zal niet in ieder advies aan de orde zijn, maar past goed bij het denken over de rolinvulling van adviseur, verbinder, verkenner of verlegger. We gaan hiermee dan ook graag aan de slag.

4. *Zorg voor meer verstrengeling in het beleidsproces en versterk de interactie met de ambtelijke top.*

We zien de toegevoegde waarde van het goed op elkaar (laten) afstemmen van een adviesvraag en adviesaanbod. Dat helpt, verwachten wij, om de doorwerking van adviezen te bevorderen en om daarmee te kunnen bijdragen aan goed openbaar bestuur. Daarvoor is het van belang dat de ambtelijke top en de ROB elkaar kennen en begrijpen, om verwachtingen goed te kunnen stroomlijnen. Ieder vanuit de eigen (institutionele) positie en met respect voor elkaars rol. Daarbij is de onafhankelijkheid van ROB van essentieel belang: we moeten ook onwelkome boodschappen kunnen geven. Dat het belangrijk is om banden met de ambtelijke top te onderhouden, geldt overigens ook met betrekking tot het parlement. Dit betekent dat we ook inzetten op goed contact bijvoorbeeld met de ondersteuning van de Eerste en Tweede Kamer.

5. *Ga bredere vragen over het kennis- en adviesstelsel in dit tijdsgewricht niet uit de weg.*

De aanbeveling over het kennis- en adviesstelsel neemt de ROB ter harte, in onze reflectie hierboven zijn we al op dit punt ingegaan. Over wat dit vraagt van de ROB en ook van regering en parlement, gaan we graag in gesprek.

Datum
16 januari 2026

Kenmerk
2026-0000022526

ROB-publicaties en -activiteiten evaluatieperiode 2021-2024

Publicaties en activiteiten 2021

Publicaties 2021

25 januari 2021
Advies: Van Parijs naar praktijk
Voor de uitvoering van het Klimaatakkoord hebben gemeenten, provincies en waterschappen de komende 3 jaar € 1,8 miljard nodig. Ook adviseert de ROB om lokale, regionale en landelijke inspanningen onderling goed af te stemmen.

3 februari 2021
Briefadvies: Financiële compensatie coronacrisis
Het Rijk en decentrale overheden hebben op een constructieve manier afspraken gemaakt over compensatie van kosten die direct zijn gerelateerd aan de coronacrisis.

11 maart 2021
Advies: Rust-reinheid-regelmaat
Het piept en kraakt in de financiën van het decentraal bestuur en vooral bij gemeenten. Maar het is niet alleen een kwestie van 'meer geld'. De werkelijke oorzaak ligt in een disbalans tussen: taken, organisatie, bevoegdheden en bekostiging.

26 maart 2021
Briefadvies: Tussenbericht herijking gemeentefonds
Om tot een afgewogen en onderbouwd advies te kunnen komen stelt de ROB nadere vragen over de herziening van de verdeling van het gemeentefonds aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

11 mei 2021
Advies: Rol nemen, ruimte geven
De grote opgaven van deze tijd - klimaat, wonen, economie, werk - worden steeds vaker door meer dan één overheidslaag opgepakt. Het lukt het Rijk vooralsnog niet om daarbij gelijkwaardig samen te werken met provincies, gemeenten en waterschappen. Onduidelijke verwachtingen over en weer, schotten tussen departementen en weinig kennis bij het Rijk van wat er echt speelt in de regio, zijn daar de belangrijkste oorzaken voor.

11 mei 2021
Onderzoeksverslag: Perspectief op interbestuurlijke samenwerking
Als onderdeel van het advies Een rol nemen, ruimte geven heeft de ROB een kwantitatief onderzoek uitgevoerd om zicht te krijgen op aard en omvang van de spanning in de verhoudingen tussen het Rijk en de decentrale overheden.

2 juni 2021
Briefadvies: Toepassing Normeringssystematiek
Gemeenten en provincies zijn voor een groot deel afhankelijk van inkomsten uit het gemeente- en provinciefonds, die door het Rijk gevuld worden. De manier waarin de fondsen meebewegen met de uitgaven van het Rijk, wordt de normeringssystematiek genoemd. Een komend kabinet zal met decentrale overheden hierover nieuwe afspraken moeten maken.

10 juni 2021
Essay: Verwerven, waarderen en wegen
In dit essay identificeren en beschrijven de Gezondheidsraad, de ROB en de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid de spanningen die in tijden van crisis kunnen ontstaan rondom de rol van kennis in (wetenschappelijke) advisering, beleid en politiek.

23 juni 2021
Advies: Droomland of niemandsland?
Regio's moeten ruimte krijgen om zelf te bepalen wie welke taak of maatschappelijke opgave uitvoert. Die ruimte is niet onbegrensd: er moet een kader komen met uitgangspunten voor het besturen van regio's. En de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) moet regio's helpen door verantwoordelijkheid te nemen voor interbestuurlijke samenwerking.

1 september 2021
Essaybundel: Reflecties op Rust-Reinheid-Regelmaat
Deze bundel brengt het advies 'Rust-Reinheid-Regelmaat. Evenwicht in de bestuurlijk-financiële verhoudingen' samen met de bijdragen van sprekers tijdens de Dag van de Financiële Verhoudingen. Ook is in deze bundel een beknopt historisch overzicht te lezen over (het debat over) de interbestuurlijke relatie tussen Rijk en de decentrale overheden.

17 september 2021
Werkprogramma 2021-2023
Het gezag van de overheid staat ter discussie en de interbestuurlijke verhoudingen behoeven hoognodig verbetering. Dit zijn dan ook de twee dominante thema's in het werkprogramma 2021-2023 van de ROB.

19 oktober 2021
Briefadvies: Herverdeling Gemeentefonds
De verdeling van de belangrijkste inkomstenbron voor gemeenten - het gemeentefonds, waarbij het gaat om een bedrag van ruim 30 miljard euro - gaat op de schop. Als gevolg van het nieuwe verdeelvoorstel gaan ongeveer 50 gemeenten er meer dan 60 euro per inwoner op achteruit en zo'n 40 gemeenten gaan er meer dan 60 euro op vooruit.

4 november 2021
Briefadvies: Ondersteuning Tweede Kamer
In een advies uit eigen beweging aan de voorzitter van de Tweede Kamer wijst de ROB op de toegenomen werkdruk van Tweede Kamerleden. Als medewetgever en

controleur van de regering hee" het parlement een belangrijke rol. Om die taken goed te kunnen uitvoeren, dient het parlement de regering voldoende weerwoord en tegenspel te kunnen bieden.

Activiteiten 2021

15 april 2021
Bijeenkomst: Dag van de Financiële Verhoudingen 2021

10 juni 2021
Webinar: Sturen of gestuurd worden?

29 juni 2021
Debat: Voorkom een tweede Toeslagenaffaire

6 juli 2021
Debat: Een overheid zonder gezag

30 september 2021
Webinar: Droomland of niemandsland?

Datum
16 januari 2026

Kenmerk
2026-0000022526

Publicaties en activiteiten 2022

Publicaties 2022

24 februari 2022
Ontwikkeltraject: Wegingskader goed openbaar bestuur
Het te ontwikkelen Wegingskader goed openbaar bestuur geeft een overzicht van relevante publieke kernwaarden voor goed bestuur en dient ter onderbouwing van de adviezen over het functioneren en de inrichting van het openbaar bestuur. Het wegingskader is een levend document, met regelmatige actualisaties waarbij input uit de praktijk meer dan welkom is. De eerste versie van het Wegingskader verscheen in 2022.

10 maart 2022
Advies: Van crisis naar opgave. Over de blijvende gevolgen van de coronapandemie voor gemeenten en openbare lichamen in Caribisch Nederland
In het advies bracht de ROB op verzoek van de Tweede Kamer de gevolgen in kaart en adviseerde corona niet langer als crisis maar als opgave aan te pakken, zodat goede bestuurlijke verhoudingen en een sterke lokale democratie weer de aandacht krijgen die ze nodig hebben.

30 maart 2022
Informatiebrief aan de nieuwe gemeenteraden
Na de gemeenteraadsverkiezingen werden op 30 maart 2022 de nieuw verkozen gemeenteraden geïnstalleerd. Om een vliegende start te kunnen maken met het gemeenteraadswerk bood de ROB alle gemeenteraadsleden een bloemlezing aan van de voor gemeenteraden belangrijkste adviezen.

12 april 2022
Essaybundel: Brede welvaart, grote opgaven
In de essaybundel reflecteren diverse wetenschappers en deskundigen op de wijze waarop decentrale overheden samen met de Rijksoverheid het beste invulling kunnen geven aan de grote maatschappelijke opgaven. Hoe kunnen zij de beschikbare middelen zo effectief en doelmatig mogelijk inzetten, zodat dit bijdraagt aan de brede welvaart in alle regio's?

23 mei 2022
Essaybundel: Jongeren en het zorgen voor hun morgen
Veertien adviesraden van de regering en het parlement werkten samen aan de essaybundel Jongeren en het zorgen voor hun morgen, waarin zij de samenleving en politiek oproepen om te zorgen dat de huidige én toekomstige jonge generaties een hoopvolle toekomst tegemoet kunnen gaan.

14 juni 2022
Advies: Asielopvang uit de crisis
De crisisaanpak bij de opvang van asielzoekers gaat ten koste van de kwaliteit van de opvang en bezorgt asielzoekers een valse start. Ook zet die aanpak het maatschappelijk en politiek draagvlak voor de opvang voortdurend onder druk. Om uit de continue crisismodus te komen adviseren de Adviesraad Migratie

(ACVZ) en de ROB de regering om gemeenten te verplichten asielzoekers op te vangen die grote kans hebben op een asielvergunning (de zgn. 'kansrijke' asielzoekers). Tegelijkertijd moet de Rijksoverheid gemeenten structureel de middelen maar ook de ruimte geven om dit naar eigen inzicht én met oog voor de sociale samenhang te kunnen doen.

5 september 2022
Advies: Coronascenario's doordacht
Het is belangrijk dat overheid en samenleving voorbereid zijn op verschillende toekomstscenario's voor het verloop van de Covid-19-pandemie. Om hierbij te helpen, werkten veertien adviescolleges vijf coronascenario's verder uit: (1) Verkoudheid (2) Griep+ (3) Externe dreiging (4) Continue strijd en
(5) Worst case.

20 september 2022
Brief uitvoering Meerjarenprogramma ROB periode 2021-2023
Halverwege de periode van zijn Meerjarenprogramma 2021-2023 heeft de ROB een tussenrapportage opgesteld.

10 november 2022
Signalement: Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur
Het gezag van de overheid is noodzakelijk voor de aanpak van urgente vraagstukken en langlopende beleidsopgaven. Dit gezag staat echter onder druk. In het signalement Gezag herwinnen adviseert de ROB daarom te investeren in de bekwaamheid, betrouwbaarheid en betrokkenheid van de overheid en presenteert een agenda voor het herwinnen van gezag.

17 november 2022
Podcast: Het gezag van de officier
Generaal Onno Eichelsheim is Commandant der Strijdkrachten van het Nederlandse leger. Een podcast over het belang van gezag voor het functioneren van een militaire organisatie, ethisch leiderschap en het belang van tegenspraak.

24 november 2022
Podcast: Het gezag van de dominee
Almatine Leene is predikant en theoloog en in 2021 bekleedde ze de positie van Theoloog des Vaderlands. Een podcast over de functie van gezag in de kerk, de invloed van secularisering op gezagsrelaties in de samenleving en het belang van betrokkenheid voor het verwerven van gezag.

28 november 2022
Onderzoeksverslag: Gezicht geven aan gezag - drie reportages over gezag in de praktijk Besturen draait steeds vaker op een conflict uit. Hoe komt dat? Waarom treden mensen hun overheid steeds vaker met wantrouwen tegemoet? Wat is nodig om de relatie tussen overheid en burger te
herstellen?

15 december 2022
Podcast: Het gezag van de wetenschapper
Corien Prins is hoogleraar Recht en Informatisering en voorzitter van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR). Een podcast over het gezag van wetenschap in de samenleving, over de rol van gezag binnen de wetenschap zelf en over wat het openbaar bestuur van de wetenschap kan leren om zijn eigen gezag te herwinnen.

24 december 2022
Podcast: Het gezag van de voetbalcoach
Steven Pont is psycholoog en systeemtherapeut en werkte in het verleden als jeugdvoetbalcoach. Een podcast over het gezag van de voetbalcoach en de balans tussen macht en zorg die je nodig hebt om gezag te ontwikkelen.

Activiteiten 2022

31 maart 2022
Webinar: Van crisis naar opgave

21 april 2022
Bijeenkomst: Dag van de Financiële Verhoudingen 2022

27 juni 2022
Kennissymposium: Wetenschap en overheidsbeleid

8 november 2022
Debat: Desinformatie, gezag en achterdocht

28 november 2022
Debat: Een rechtvaardige overheid en regionaal onbehagen

29 november 2022
Debat: Stikstof, natuur en boerenprotesten

Datum
16 januari 2026

Kenmerk
2026-0000022526

Publicaties en activiteiten 2023

Publicaties 2023

27 maart 2023
Advies: Elke regio telt! Een nieuwe aanpak van verschillen tussen regio's
Samen met de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) en de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) onderzocht de ROB onder de noemer 'Vergeten Nederland' welke groepen in de samenleving en delen van Nederland politiek en maatschappelijk niet worden gezien.

3 april 2023
Informatiebrief aan nieuwe leden van de Waterschappen
De felicitatiebrief van de ROB aan alle nieuwe leden van de Waterschappen geeft een praktisch overzicht van uitgebrachte ROB-adviezen.

3 april 2023
Informatiebrief aan nieuwe leden van de Provinciale Staten
De felicitatiebrief van de ROB aan alle nieuwe leden van de Provinciale Staten geeft een praktisch overzicht van uitgebrachte ROB-adviezen.

19 april 2023
Advies: Vallen, opstaan en weer doorgaan. Ruimte voor leren in transities
Transities duren doorgaans lang en zijn omgeven met onzekerheid en risico's. De ROB adviseert in zo'n proces open te staan voor experimenteren, evalueren en leren binnen het kader van de beginselen van goed openbaar bestuur: rechtsstaat, democratie en bestuurlijk vermogen.

20 april 2023
Essaybundel: Een financieel fundament voor grote opgaven
De financiële positie van decentrale overheden lijkt op het eerste oog goed, maar er zijn veel zorgen over de lange termijn. Dit komt door het ontbreken van meerjarige financiële zekerheid in de financiële verhoudingen. In deze essaybundel gaan experts vanuit verschillende invalshoeken in op dit vraagstuk.

22 mei 2023
Position paper: Spreidingswet
Deze notitie biedt aanbevelingen voor de herziening van het asielstelsel; deze aanbevelingen komen uit het advies De Asielopvang uit de crisis dat samen met de Adviesraad Migratie in juni 2022 gepubliceerd is. Ook geeft de ROB de Tweede Kamer drie vragen mee voor de beoordeling van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen.

1 augustus 2023
Aandachtspunten: ROB: 10 aandachtspunten voor verkiezingsprogramma's
In aanloop naar de verkiezingen werkten de verschillende politieke partijen hard aan hun verkiezingsprogramma's. Om hier als onafhankelijke adviseur van regering en parlement een bijdrage aan te leveren stelde de ROB begin augustus 2023 op basis van zijn meest recente adviezen de publicatie 10 aandachtspunten voor

verkiezingsprogramma's op.

18 september 2023
Werkprogramma 2024
Het werkprogramma 2024 is gericht op de actuele situatie en van daaruit ook op een drietal themalijnen: 'Het gezag van de overheid', 'Interbestuurlijke en financiële verhoudingen' en 'Democratie en Rechtsstaat'.

24 november 2023
Signalement: Het regeerakkoord als startdocument
Nederland kent regeerakkoorden sinds 1918. Deze zijn steeds omvangrijker, gedetailleerder en vaak ook dwingender van karakter geworden. De werkelijkheid van vandaag vraagt echter om een responsief openbaar bestuur, en om een regeerakkoord dat niet alleen stuurt maar vooral ook verbindt.

1 december 2023
E-zine: Gesprekken over gezag
November 2023 was – net als in 2022 – de Maand van het Gezag, waarin de ROB verschillende aspecten van het gezag van de overheid onder de aandacht bracht. De maand sloot af met de publicatie van het digitale magazine Gesprekken over gezag, waarin de diverse activiteiten van de ROB voor het adviestraject 'Het gezag van de overheid' werden belicht.

21 december 2023
Briefadvies: Open brief aan informateur Plasterk
De ROB benadrukt dat het herwinnen van gezag voor de nieuwe regering de belangrijkste opdracht is. Ook vraagt de ROB speciale aandacht voor de voorbeeldfunctie van regering en parlement als het gaat om het dragen en onderhouden van de rechtsstaat.

Activiteiten 2023

19 januari 2023
Lunchlezing: Remieg Aerts

20 april 2023
Dag van de Financiële Verhoudingen

1 juni 2023
Atrium-lezing: De betrouwbare overheid

25 juli 2023
Debat: De regio als panacee? (Hollands Spoor-bijeenkomst)

13 september 2023
ROB-Lezing 2023: Robbert Dijkgraaf, Wie luistert naar de wetenschap?

4 oktober 2023
Symposium: Gezag in uitvoering

Datum
16 januari 2026

Kenmerk
2026-0000022526

Publicaties en activiteiten 2024

Publicaties 2024

22 februari 2024
Briefadvies: Onderzoek eilandelijke taken en middelen Caribisch Nederland
De herziening van de bestuurlijke en financiële verhoudingen met Caribisch Nederland vraagt om meer dan een paar technische aanpassingen. De voorgestelde aanpassingen in de huidige bekostiging van de Caribische eilandelijke taken en middelen past in een patroon van het bieden van oplossingen binnen een systeem dat fundamentele tekortkomingen kent.

23 februari 2024
Briefadvies: Open brief aan informateur Putters
In deze brief benadrukt de ROB dat het herwinnen van gezag voor de nieuwe regering de belangrijkste opdracht is. En dat het belangrijk is dat het regeerakkoord duidelijkheid geeft over de doelen en de publieke waarden, met de keuzes die daarop volgen. Het moet richtinggevend zijn voor de lange termijn. Dit als vervolg op het recente advies 'Het regeerakkoord als startdocument.'

29 februari 2024
Briefadvies: Een raamwerk voor toekomstbestendige financiële verhoudingen
Met het oog op de Bestuurlijke Overleggen Financiële Verhoudingen (BOVF's) in maart en april brengt de ROB de boodschap uit 'Rust-Reinheid-Regelmaat' opnieuw onder de aandacht. Het advies Raamwerk voor toekomstbestendige financiële verhoudingen bevat ook voorstellen voor onderwerpen die in een nieuw te sluiten bestuursakkoord tussen overheden aan de orde moeten komen.

21 maart 2024
Briefadvies: Open brief aan informateurs Dijkgraaf en Van Zwol
De brief bouwt voort op het recente advies 'Het regeerakkoord als startdocument.' De ROB benadrukt nog eens het aantal afspraken in het regeerakkoord te beperken, en werkafspraken op te nemen in een aanvullend regeringsprogramma. Zo krijgen parlement, medeoverheden en de samenleving meer ruimte voor de uitwerking.

26 maart 2024
Position paper: Economische vooruitzichten en begrotingsbeleid. Voorbij het Stop and Go beleid.
De ROB richt zich op de vraag hoe het begrotingsbeleid van de Rijksoverheid van invloed is op de financiële verhouding tussen Rijk en decentrale overheden en op de financiële positie van decentrale overheden.

28 maart 2024
Advies: Koersen op klimaatneutraal
De Rijksoverheid dient beter zicht te krijgen op de voortgang van de uitvoering van de belangrijkste taken op het klimaat- en energiebeleid van gemeenten, provincies en waterschappen – de decentrale overheden. Ook moeten er instrumenten komen waarmee het Rijk op de uitvoering kan bijsturen.

Om vaart te kunnen maken met het klimaat- en energiebeleid hebben decentrale overheden tijdig meerjarige financiële zekerheid nodig.

16 april 2024
Position paper: toekomstbestendige financiële verhoudingen
In de verhouding tussen Rijk en decentrale overheden staat het belang van eenduidige spelregels voorop: Rust-Reinheid-Regelmaat. Zonder die regels verworden de bestuurlijke en financiële verhoudingen tot machtsverhoudingen, waardoor gemeenten en provincies hun rol niet kunnen waarmaken. Strijd tussen overheden tast daarbij het gezag van de overheid als geheel aan.

17 juni 2024
Essaybundel: Een financieel fundament voor lokaal sociaal beleid
De inherente spanning tussen een landelijk uniforme basis voor bestaanszekerheid en lokaal maatwerk heeft ook zijn weerslag op de financiële verhoudingen. De mogelijkheden om maatwerk te leveren zou immers niet afhankelijk mogen zijn van de gemeente waar iemand woont. Wat is er mogelijk aan lokale oplossingen en wat is er landelijk nodig om deze lokale oplossingen mogelijk te maken?

2 juli 2024
Briefadvies: Open brief aan premier Schoof
De ROB benadrukt dat het fundament voor het handelen van de overheid ligt bij in het democratische bestuur en de sterke rechtsstaat. Dit fundament vraagt aandacht en inzet. De afspraak in het Hoofdlijnenakkoord om een agenda op te stellen voor vernieuwing van de democratie, de rechtsstaat, het bestuur en de controle daarop, is daarvoor een goede start.

4 juli 2024
Essay in bundel 'Maatschappelijke meerstemmigheid onder druk' van Centrum voor Ethiek en Gezondheid
Dit essay van ROB-voorzitter Han Polman en voormalig adviseur Bart Coster gaat in op de vraag welke besluitvormingsstructuren tijdens een (gezondheids)crisis kunnen helpen bij het horen van verschillende stemmen, wensen en belangen. De auteurs beschrijven hoe brede betrokkenheid bijdraagt aan goed openbaar bestuur. Daarna formuleren ze drie uitgangspunten voor het organiseren van besluitvorming tijdens een (gezondheids)crisis.

17 september 2024
Werkprogramma 2025
In het hoofdlijnenakkoord zijn afspraken zijn gemaakt voor een 'goed bestuur en een sterke rechtsstaat'. In het werkprogramma 2025 spelen we in op deze agenda van het kabinet. Het werkprogramma bevat activiteiten voor advisering, zowel in publicaties en bijeenkomsten, en voor goed gebruik van onze adviezen in het openbaar bestuur.

20 september 2024
Briefadvies: Nieuw verdeelmodel provinciefonds
Het verdeelvraagstuk van het provinciefonds vraagt om een langetermijnvisie op de taken van provincies, en keuzes van de fondsbeheerders. De ROB acht het voor

de minister onontkoombaar om meer normatieve keuzes te maken, en daarbij rekening te houden met de sociaaleconomische, geografische, culturele en historische verschillen tussen provincies. Dit om meer recht te doen aan de eigenheid van de provincies.

26 september 2024
Position paper: Financiële positie van gemeenten
Het gaat om meer dan geld alleen. De ROB bepleit daarom voor een herziening van de financiële verhouding tussen Rijk en decentrale overheden. Nu hebben gemeenten te weinig ruimte om zelf beleidskeuzes te maken; hun slagkracht wordt beperkt. Voor de betrouwbaarheid van overheid en politiek is het belangrijk dat de Rijkoverheid een betrouwbare partner is voor medeoverheden, en hen voldoende (financiële) ruimte biedt.

1 oktober 2024
Briefadvies: Voornemen tot overheveling specifieke uitkeringen
Het Hoofdlijnenakkoord vermeldt het voornemen om vrijwel alle specifieke uitkeringen over te hevelen naar het gemeente- en provinciefonds. Dat zou bijdragen aan het verminderen van de controle- en verantwoordingslasten, het vergroten van de beleids- en bestedingsvrijheid van decentrale overheden en een besparing opleveren van 10% op het beschikbare budget. De ROB stelt vast dat deze besparing niet is onderbouwd, niet realistisch is en ook niet passend, nu verantwoording staat voor een democratische waarde die niet kan worden wegbezuinigd. Daarbij is overheveling van specifieke uitkeringen naar de fondsen niet in alle gevallen wenselijk.

21 november 2024
Advies: Naar een uitvoerende macht
In een advies uit eigen beweging pleit de ROB ervoor om het versterken van de positie van uitvoerende professionals en organisaties binnen de overheid te versnellen. De uitvoerders zijn de cruciale schakel tussen overheid en samenleving, en moeten daarvoor van beleidsmakers en politici de ruimte middelen krijgen. Dat vraagt andere ambtelijke en politiek-ambtelijke verhoudingen, in het voordeel van uitvoerders. Zij hebben meer ruimte en invloed nodig bij het vormgeven van nieuw beleid of om van wet- en regelgeving af te wijken.

21 november 2024
Onderzoeksverslag: Praktijkvoorbeeld De maatwerkplaats
De Maatwerkplaats dient als handvat voor UWV-professionals om de menselijke maat in de dienstverlening terug te brengen. De casus laat zien dat er naast wettelijke ook ethische en professionele normen bestaan die medewerkers in hun werk kunnen hanteren als zij daar expliciet de ruimte voor krijgen en nemen.

Datum
16 januari 2026

Kenmerk
2026-0000022526

Activiteiten 2024

18 januari 2024
Lunchbijeenkomst: Nieuwjaarsbijeenkomst Democratische rechtsorde, Den Haag

18 april 2024
Dag van de Financiële Verhoudingen

4 juli 2024
Lunchbijeenkomst: Democratische rechtsorde, Deventer

19 september 2024
ROB-lezing 2024: Caroline de Gruyter, Is Europa er voor mij?

10 oktober 2024
Afscheidssymposium Han Polman

Datum
16 januari 2026

Kenmerk
2026-0000022526

Samenstelling ROB evaluatieperiode 2021-2024

Drs. Han Polman, voorzitter – van 1 juli 2017 tot 15 september 2024

Prof. dr. ing. Katrien Termeer, vicevoorzitter – van 1 juli 2017 tot 30 juni 2023

Prof. dr. Caelesta Braun, vicevoorzitter – per 1 juli 2023

Drs. Salima Belhaj – per 1 april 2024

Drs. Angelique Berg – expertlid van 1 juli 2022 tot 1 juli 2024

Prof. dr. Caspar van den Berg – van 1 juli 2019 tot 1 januari 2022

Dr. Martiene Branderhorst – per 1 juli 2019, herbenoemd per 1 juli 2023

Prof. dr. Frank Hendriks – per 1 juli 2022

Prof. mr. dr. Frank van Ommeren – per 1 juli 2021

Prof. dr. Ronald van Raak – per 1 juli 2023

Drs. Daan Roovers – van 1 juli 2021 tot 13 juni 2023

Huri Sahin – per 1 juli 2021

Drs. Peter Verheij – per 1 juli 2019, herbenoemd per 1 juli 2023

Drs. Kees Jan de Vet – van 1 juli 2017 tot 30 juni 2023

Dr. Miranda de Vries – van 1 juli 2017 tot 1 juli 2021

Drs. Peter Wilms – expertlid van 1 juli 2019 tot 31 maart 2024